

Han Jüngeling

Fokker, keurmeester, auteur, kunstkenner en kunsthandelaar

De geschiedenis, ontwikkeling en gebruikswaarde van honden worden door kynologen al eeuwenlang vastgelegd. Maar wie zijn die kynologische auteurs? Wie bedoelen we als we praten over Toepoel, Van Bylandt, Trumler of Lorenz? Onze Hond gaat op speurtocht...

Als het gaat om kynologen uit het recente verleden is een beschrijving van hun leven en werk vreemd genoeg moeilijker dan wanneer we praten over mensen die in vorige eeuwen hebben geleefd. De herinneringen aan kynologen uit het recente verleden worden soms heel verschillend beleefd en kunnen variëren van 'een heel aimabel en deskundig kynoloog' tot 'een ontoegankelijke foute narcist', en alles wat daar tussen ligt. Ook als het om het leven en werk van Han Jüngeling gaat, worden de plaatjes van zijn leven verschillend

De reu Baber of Baberbagh (1928-1941), een zoon van Sirdar of Ghazni, die de stamvader is van de Barukhzy fokkerij.

ingekeurd. Zijn naam is onlosmakelijk verbonden met de vroege geschiedenis van de Afghaanse Windhond. In zijn leven naast de kynologie ontbreken echter kleine, zwarte puzzelstukjes.

'HOLLANDGÄNGER'

Het zijn militairen, dan wel hun echtgenotes, die in het land van oorsprong kennis hebben gemaakt met Afghaanse Windhonden en daarna in de gelegenheid zijn geweest om dit ras mee te brengen naar Engeland dan wel het hebben geïmporteerd. Zij houden zich daarna bezig met het exporteren naar, voornamelijk, Nederland. De naam die in Nederland synoniem is voor Afghaanse Windhonden is die van Han Jüngeling, journalist, kunstkenner, auteur, kunsthandelaar, fokker en keurmeester van Afghaanse Windhonden. Over zijn vroege jeugd heb ik helaas niets kunnen vinden. Op 25 augustus 1932 verschijnt voor de ambtenaar van de burgerlijke stand in Blaricum de 23-jarige, in Amsterdam geboren (1909), Johan Jüngeling, journalist. Hij is de zoon van de 62-jarige Johannes Jüngeling, *van beroep referendaris*, en Geertruida Elisabeth Wilhelmina van den Berg, *oud tweeënvijftig jaren, zonder beroep*.

De bruid is Jeanne Hermance Cordes, zonder beroep, geboren in Apeldoorn in 1908 en dochter van Christiaan Hendrik Cordes, *rentmeester van de verenigde Gods- en gasthuizen*, en Hendrika Agnes Johanna Jansen. Het huwelijk is van korte duur: in 1935 wordt de echtscheiding uitgesproken. Er is dan één zoon: Boudewijn. Han Jüngeling hertrouwt in 1960 met de 22 jaar jongere Saskia Maria Cornelia Windt (1931-2011). Zij is een telg uit de bekende kunstenaarsfamilie Windt en schildert, fotografeert en exposeert. In dit huwelijk is de (schilder)kunst de gemeenschappelijk interesse. Zoals de naam verradt, is Jüngeling van Duitse komaf. Zijn grootvader is Hermann Heinrich Jüngeling, wiens vader – ook een Hermann Heinrich – is geboren in het Duitse Bramsche. We komen zijn naam tegen in een lijst met *Auswanderer aus dem Tecklenburger Land*, waarin de emigranten *Hollandgänger* worden genoemd. Ook Jüngeling's eerste echtgenote heeft Duitse voorouders. Halverwege de 19de eeuw komt de familie Cordes uit Rheinland-Westfalen naar Nederland. We kunnen er slechts naar raden of deze Duitse achtergrond mede bepalend is geweest voor Han Jüngelings keuzes in de Tweede Wereldoorlog.

CABUL DOG

Han Jüngelings moeder, mevrouw Jüngeling-van den Berg, is in het eerste kwart van de 20ste eeuw een bekende fokster van Saluki's en Han is aan haar hand de kynologie binnen gelopen. Zijn moeder heeft ongetwijfeld de benodigde contacten in Engeland, waardoor Han – hij is dan 17 jaar – in januari 1927 de eerste Afghaanse Windhonden kan aanschaffen. De kennelnaam *Barukhzy* (prefix) is voor de Saluki's gekozen en wordt ook voor de Afghaanse Windhonden gebruikt. Over de betekenis van *Barukhzy* lezen we: *The sporting dogs of Afghanistan, sometimes called the Cabul Dog, has been named Barukhzy Hound from being chiefly used by the sporting sirdars of the Royal Barukhzy family. It comes from Balkh, the north-eastern province of Afghanistan, where it is believed that dogs of this variety entered the ark with Noah.*

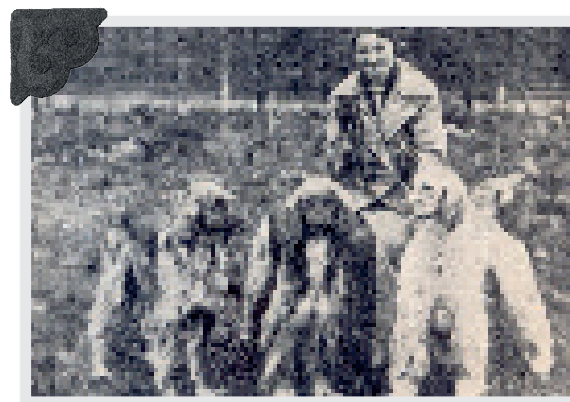
EERSTE EXPORTEN

Er bestaat een (nauwelijks reproduceerbare) foto van Han Jüngeling uit 1928 – misschien moeten we het een tekening noemen – met de Afghaanse Windhond *Begum of Cove*. Hij is dan 37 jaar, *good looking* en met een kapsel dat anno 2015 'modern' kan worden genoemd. Dankzij het onvolprezen boek van E.R.E. Grevelt, *80 Jaar Afghaanse Windhonden in Nederland*, weten we iets over Jüngelings eerste stappen in de kynologie.

De eerste exporten van Afghaanse Windhonden vanuit Engeland gaan naar Nederland. In 1927 krijgt Han Jüngeling van zijn ouders twee Bell Murray Afghanen: de reu *Dal Kanda of Frizley* en de teef *Begum of Cove*. In hetzelfde jaar importeren de Jüngelings een reu van het Ghazni type, *Abdul of Ghazni*. Op 14 februari 1928 wordt er met de beide

eerste importen een nest gefokt; het resultaat zijn 5 reuen en 5 teven, 100% Bell Murray type.

Voor niet-kenners vereisen de toevoegingen Bell Murray en Ghazni enige uitleg. In Engeland is er aan het begin van de 20ste eeuw onenigheid tussen voorstanders van het Bell Murray type en die van het Ghazni type. Bell Murray verwijst naar Majoor en Mrs G. Bell Murray, die in 1920 twaalf Afghaanse Windhonden naar Engeland importeren. Zij worden behalve Bell Murray Afghanen ook *vlakke- of steppenafghanen* genoemd. Vijf jaar later brengen Majoor en Mrs M.C. Amps negen Afghanen uit Afghanistan mee, die als *bergafghanen* de geschiedenis ingaan. Dat zijn honden van het Ghazni type, zo genoemd naar een stad in Afghanistan, gelegen in het zuidoostelijk deel van het land. Er ontstaat, zoals dat in de kynologie gebeurt, een richtingenstrijd tussen de volgelingen van beide types. Het gaat zover dat er in Engeland twee rasverenigingen worden opgericht die elk claimen het zuivere type Afghaanse Windhond te vertegenwoordigen. Er zijn nogal wat verschillen tussen de types; in Grevelts boek worden die allemaal opgesomd en uitgelegd. In de beginperiode kiest Nederland voor het bergtype.

Mevr. G.E.W. Jungeling-van den Berg met Baber of Baberbagh, Nadir of Ghazni en Shahip of Wahsdarb. Deze foto is rond 1930 genomen. (Foto: Het Leven, uit *The Dog Lovers's Library*).

TWEE TYPES

Han Jüngeling is van mening dat het bij de Bell Murray en de Ghazni Afghanen om twee van elkaar verschillende rassen gaat. Een standpunt dat hij volhoudt in diverse

Een (nauwelijks reproduceerbare) foto van Han Jüngeling (1928) met *Begum of Cove*.

publicaties. Bij de Raad van Beheer probeert hij ook steun te krijgen voor zijn 'twee rassen' theorie. En als hij later lid van de Standaard Commissie van de FCI is, blijft hij dat proberen, maar het is hem niet gelukt.

Wel spreken kenners van Afghaanse Windhonden nog steeds over een bergafghaan en een vlakteafghaan. Onlangs is in *Onze Hond* (februari 2015), in het interview met Regina en Faye Tromp (Popov's), te lezen: *De twee types waar je aan refereert bestaan al lang niet meer. Hoe dan ook, we spreken nu soms van twee types binnen de rasstandaard en niet van twee verschillende rassen.*

DIPLOMATIEKE AANKOPEN?

Afgezet tegen de kennels van de *Oranje Manege* (mej. Eta Pauptit) en *el Kharaman* (mevr. Hemmechien Grevelt-Kruize) – die beide aan het bergtype de voorkeur geven – heeft Han Jüngeling weinig gefokt. Zijn eerste nest wordt 1928 geboren; het laatste in 1967. In het begin staat de kennel op drie namen: mevr. G.E.W. Jüngeling-van den Berg, majoor Joh. Jüngeling en Han Jüngeling, met als woonplaats Blaricum.

Een gebeurtenis die overal wordt aangehaald als er over Han Jüngeling wordt geschreven, is het feit dat hij op 14 mei 1930 – pas 21 jaar oud en pas sinds 1927 eigenaar van Afghaanen – in Londen, in het Olympia, de Afghaanse Windhonden keurt op de show van de Ladies' Kennel Club Association. In Nederland nog te jong bevonden om keurmeester te worden, in Engeland meteen keuren op een prestigieuze show. Dat doet de wenkbrauwen fronsen. Kan hij nu al een oordeel vellen? Hij heeft nog maar één nest gefokt. Waaraan heeft hij die uitnodiging te danken? Aan zijn moeder? Diplomatieke aankopen? Of toch aan zijn grote kennis van het ras? In ieder geval zal zijn wijze van keuren (zie hierna) de pennen in beweging brengen.

QUITE BRAVE

Bijzonder is dat de twee rivaliserende rasverenigingen in Engeland hebben beloofd dat ze de strijdbijl even zullen begraven, omdat ze verwachten dat een outsider onbevooroordeeld zal keuren (!). In Engeland krijgt Jüngeling inschrijvingen van eigenaren van beide

'Mijn bewondering gaat meer uit naar de wijze van verslaglegging dan naar bewondering voor leven en werken van deze persoon, die ik vanaf mijn beginperiode als lid van de Raad redelijk goed gekend heb, te weten 1964.'

Martin van de Weijer, 2015

types. *This debut*, schrijft hij bij zijn keuringsrapport, *is engraved in my memory, and in my recollections I see the best hounds that were entered.* De Engelse exposanten zijn verbaasd over zijn plaatsingen en de wijze waarop dat gebeurt. *Ik plaatste*, aldus Jüngeling, *de honden van het Ghazni type aan de ene kant en die van het Bell Murray type aan de andere kant van de ring. Toen mij werd gevraagd waarom ik dit deed, heb ik geantwoord dat ik was gevraagd om twee geheel verschillende rassen te keuren en om dat duidelijk te maken, heb ik de honden in twee groepen geplaatst.* Dan velt hij zijn oordeel over de twee types. *Kamp. Sirdar of Ghazni* krijgt een eerste plaats en een Bell Murray Afghaan, *Kamp. Buckmal*, een tweede plaats. Niet één hond van het kruisingstype wordt geplaatst... Jüngeling voegt er nog aan toe: *Ik had absoluut geen voorkeur voor een van de types.* In Engeland vindt men Jüngelings wijze van keuren *quite brave* (om maar eens een understatement te gebruiken...) en er is dan ook genoeg aanleiding voor een conflict, onder anderen met Will Hally, rascorrespondent en redacteur van *Our Dogs*. Nu is Will Hally niet zo maar de eerste de beste; hij is auteur van het boek *The Afghan Hound* en keurt de Afghaanse Windhonden op Crufts, in 1927; overigens is 1927 het eerste jaar dat er voor dit ras klassen zijn opengesteld.

Olympia, Londen, 1930. Keurmeesters en exposanten van Afghaanse Windhonden dragen hoeden en (mantel)pakken. Those were the days...

Afghaanse Windhonden op de show van de Ladies' Kennel Club. Zij worden in 1930 door Han Jüngeling in het Olympia in Londen gekeurd.

'TYPENREINSTEN'

Rond 1930 worden er door de Jüngelings (eigenlijk door mevrouw Jüngeling-van den Berg) nog vier Afghaanse Windhonden uit Engeland geïmporteerd: twee reuen en twee teven. De reu *Baber of Baberbagh* en de teef *Shahib of Wahsdarb* worden de stamouders van Han Jüngelings fokkerij (Barukhzy's). In 1932 zijn er op de tentoonstelling in Dortmund voor de eerste keer Afghaanse Windhonden te zien en de verslaglegging luidt: *Er is grote opwinding als Han Jüngeling met zijn Afghanen in de ring verschijnt. Han Jüngeling en zijn moeder zetten zich in voor het fokken van beide types binnen het ras. Jüngeling zelf is keurmeester en maakt zich sterk voor de pure fokkerij. Hij verdeelt de honden altijd in twee types en zoekt dan uit beide de 'typenreinsten' honden uit.* Dat klopt dus wel. In 1930 komt Han Jüngelings naam voor in de *Militie-Registers Ingeschreven voor den Dienstplicht*. Of hij de dienstplicht echt heeft vervuld, heb ik niet kunnen achterhalen. De familie woont dan in Blaricum in wat we nu een villa zouden noemen.

HONDENZIEKTE

Na het overlijden van Hans vader, in 1936, verhuizen moeder en zoon naar een kleiner huis in Den Haag. In de late jaren dertig en tijdens de oorlogsjaren woont Han echter in Amsterdam, waar hij *a couple of Hounds* heeft en twee nesten fokt. In 1954 schrijft mevrouw Jüngeling in *De Hondenwereld* dat twee van haar importhonden en zeven van haar zelfgefokte honden zijn overleden ten gevolge van hondenziekte. Het zijn: *Begum of Cove*, bergafghaan *Abdul of Ghanzi*, nog drie vlakke Afghanen, drie Saluki's en een Cairn Terrier. Haar kennel is het slachtoffer van eind april tot eind juli 1929. De tweede uitbraak is in 1932 als ze terugkomt van een show in Luxemburg.

LEVENSPATROON

In 1933 vinden de eerste benoemingen van Nederlandse keurmeesters voor Afghaanse Windhonden plaats. In het rijtje van vijf staan drie heren die al naam hebben gemaakt in de kynologie: George F. Krebs, P.M.C. Toepoel (zie Onze Hond december

2011) en Han Jüngeling. Laatstgenoemde is pas 23 jaar oud. In 1935 wordt de *Nederlandsche Vereniging voor Oostersche Windhonden* opgericht (later Nederlandse Vereniging voor Afghaanse Windhonden en andere Oosterse Windhondenrassen). Nadat Han Jüngeling voorzitter van het Oprichtingscomité is geweest, wordt hij ook de eerste voorzitter. Zijn moeder wordt vice-voorzitter. Lang na de oorlog, als de vereniging een lastige tijd doormaakt, komt Jüngeling in 1963 terug, ook weer als voorzitter.

Dat Jüngeling zich ook voor de Nederlandse hondenrassen interesseert, blijkt uit het feit dat hij voor 1940 daarover regelmatig van gedachten wisselt met Toepoel. Ze doen dat bij Toepoel thuis, in huize 'Panta Rei' in Laren. Dat de toevoeging 'voor 1940' zo nadrukkelijk wordt gebruikt heeft wellicht te maken met het feit dat Toepoel in de oorlog deel uit maakt van de 'Raad van Verzet' en wars is van alles wat Duits is, terwijl Jüngeling een andere weg kiest. Is dát waar de heer Oskam, secretaris van de Raad van Beheer, naar verwijst in zijn In Memoriam voor Jüngeling? Oskam schrijft: *... die zijn leven als kunsthandelaar, kynoloog en mens afstemde op een door hem gekozen levenspatroon.*

CREATIEF

In zijn boek *80 Jaar Afghaanse Windhonden in Nederland* signaleert auteur Grevelt dat Han Jüngelings schriftelijke beweringen, *als zou alleen hij de eerste Afghaanse Windhonden hebben geïmporteerd en zijn moeder en vader niet*, strijdig zijn met de registraties in het NHSB. Waarom Jüngeling in 1956 – twee jaar na het overlijden van zijn moeder – zijn ouders buiten beeld wil houden en zichzelf nadrukkelijk presenteert als de enige echte eerste importeur

van Afghanen, is mij niet duidelijk. Hij moet toch hebben geweten dat de registraties in het NHSB worden gepubliceerd en open bronnen zijn. Het beeld dat van Jüngeling oprijst is van een van zijn gelijk overtuigde

Mevrouw Saskia Jungeling-Windt met Barukhzy's Barabbas. Zij is draagster van de NVOW erespeld en was jarenlang penningmeester en redactrice van het stamboek. (Uit: *De Koning der Honden*, 1994).

Tentoonstelling Groningen 1963. Han Jüngeling brengt Barukhzi's Barrabas voor. De keurmeester is prof. dr. A.J.M. Holmer. (Uit: *De Koning der Honden*, 1994).

man, maar ook van iemand die de realiteit een beetje uit het oog verliest en creatief met de waarheid omgaat.

Han Jüngeling heeft zijn liefde voor de Afghaanse Windhond ook omgezet in artikelen over het ras, in binnen- en buitenland. Het blad *De Hond* verschijnt voor het eerst in 1920, komt in 1929 in handen van uitgever Wegener in Apeldoorn en in november 1932 wordt Jüngeling hoofdredacteur. Dat zal hij in ieder geval tot 1939 blijven. *De Hond* is dan het officiële orgaan van den Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland van plaatselijke Kynologenverenigingen en van Speciaalclubs.

In 1942 ontstaat er – door het samengaan van *De Hondenwereld* met het *Nederlandsch Kynologisch Tijdschrift De Hond* – een nieuw blad: *De Hondenvriend*, onder redactie van P.M.C. Toepoel en Han Jüngeling. In 1946 start uitgeverij Strengholt opnieuw en nu heet het blad weer *De Hondenwereld*. Toepoel en Jüngeling zijn uit de redactie verdwenen. Laatstgenoemde schrijft zowel in *De Hond* als in *De Hondenvriend* en *De Hondenwereld*.

DUIZENDPOOT

In 1935 schrijft Jüngeling, samen met dr. Jan David Erdman Schmidt, dierenarts, een 72 pagina's tellend boekje: *Het boek voor alle hondenvrienden; handleiding voor de verzorging en opvoeding van honden*. Een fabriek en importeur van Cesarine preparaten wordt als uitgever genoemd en het beleeft in 1937 al een zevende druk.

In 1938 is hij 'Redacteur Hondensporten' van *Sport in Beeld – Revue der Sporten, geïllustreerd weekblad voor sport, toerisme en verkeer* en in 1943 is hij betrokken bij het maken van een kalender, getiteld *De Hond*. Hij moet in de jaren dertig en veertig een duizendpoot zijn geweest, want

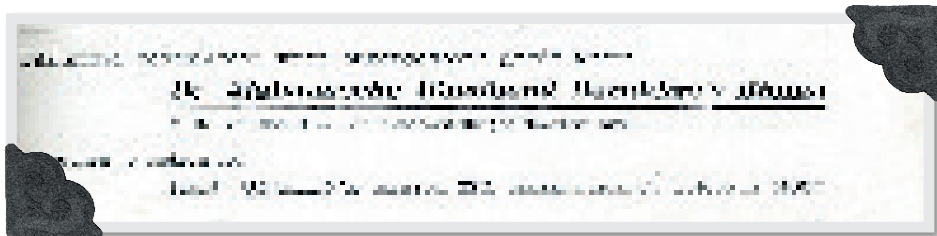
behalve fokker is hij ook keurmeester, bestuurder, redacteur, auteur en kunsthandelaar.

OORLOGSVERLEDEN

En dan komen de oorlogsjaren en de nasleep ervan. In een artikel zoals dit kunnen we die jaren niet zo maar overslaan. In de oorlog fokt Jüngeling slechts twee nesten, in 1941 en 1943. Dat is niet zo vreemd, want overal staat de fokkerij op een laag pitje. Opmerkelijk is echter dat zijn naam op de lijst van keurmeesters in 1943 wel voorkomt, maar in 1948 tot 1954 niet meer. Pas in 1956 wordt zijn naam weer vermeld. Het wordt nergens met zoveel woorden gezegd, maar hier heeft zijn oorlogsverleden hem flink parten gespeeld. Aan het begin van dit artikel schrijf ik over Jüngelings leven naast de kynologie en kleine, zwarte puzzelstukjes. Zo'n puzzelstukje is het in 1942 verschenen boek *Adolf Hitler. De wordingsgeschiedenis van een volksbeweging*, geschreven door Philipp Bouhler* en vertaald door Han Jüngeling. Het verschijnt bij Nenasu (Nederlandsch Nationaal Socialistische Uitgeverij), een uitgeverij die ook *Volk en Vaderland* en *Hou Zee! Lieder voor de NSB* uitgeeft. Anton Mussert is de oprichter van Nenasu en NSB bonzen als Cornelis van Geelkerken, Robert van Genechten en Max Blokzijl publiceren hier hun geschriften. (* Phillip Bouhler is een SS Obergruppenführer, verantwoordelijk voor alle correspondentie van Hitler en voor de Nazi Aktion T 4, waarbij 70.000 gehandicapte volwassenen en kinderen zijn vermoord).

'IN DE GEEST VAN SAAMHORIGHEID'

In het boek '75 Jaar Raad van Beheer op Kynologisch Gebied' maakt dr. J. Oskam in 1977 enig gewag van de

In het Jaarboek 1939 van De Hond adverteert Han Jüngeling met een dekru...

naoorlogse maatregelen: Ook na de oorlog uitgesloten kynologen vormden dikwijls het gespreksthema op verschillende vergaderingen. De moeilijkste vraag is of na de oorlog afgevoerde keurmeesters op de lijst kunnen worden herplaatst. Het verschil van mening in de Raad liep nu en dan zo hoog op dat een der raadsleden acht jaar na het beëindigen van de tweede wereldoorlog zijn mandaat als lid neerlegde. Dr. W. v.d. Akker, die krachtens de laatste verkiezingen als eerste reservelid was gekozen, werd uitgenodigd de vacature te vervullen. En terwijl de moeilijkheden met de benoeming of herbenoeming van keurmeesters na een achttal jaren voor een groot deel zijn opgelost, kan vanaf nu in de geest van saamhorigheid verder worden gewerkt aan de bloei van de hondensport. Zand erover dus.

WAFFEN SS

In 1991 verschijnt bij uitgeverij De Arbeiderspers *Schrijvers, uitgevers en hun collaboratie*, een vijfdelig wetenschappelijk werk, geschreven door Adriaan Venema. In deel 3B wordt Han Jüngeling beschreven als een *suspecte kunsthandelaar en veilinghouder*. Om een goed beeld van de situatie te krijgen, citeer ik nu een deel uit dit boek: *Jüngeling was voor de oorlog nieuwslezer bij het ANP en stond bekend als 'de gouden stem'*. In juni 1940 ging hij bij de Berichtendienst van de Nederlandsche Omroep werken en niet lang daarna behoorde

hij tot een van de allereersten die zich als vrijwilliger voor de Waffen SS aanmeldden, lang voordat er sprake was van de oprichting van het Nederlandsche Legioen. Helaas werd ik afgekeurd, zoals Jüngeling zelf aan de autoriteiten zou schrijven.

De Berichtendienst van de Nederlandsche Omroep (BNO) is de omroep die de Duitse versie van het nieuws geeft en sterk Nazi gezind is. Behalve over een 'gouden stem' wordt ook gesproken over 'Jüngeling met de fluwelen stem'.

BEUNHAAS

De Vrije Kunstenaar – een 14-daags religieus en politiek onafhankelijk orgaan voor de Nederlandse kunstenaar – heeft Jüngeling tijdens de oorlog al op de korrel: *De drager van deze naam, langen tijd omroeper van de BNO, duikt de laatste tijd in allerlei kringen op waar men hem sinds zijn snelle 'ommezwaai' kort na de Meidagen van 1940 liever zag noch kende.* En verder: *Uit de omroep is hij, maar hoe vult hij zijn dagen en zijn portemonnaie?* Het blad gaat verder met 'wat er recentelijk in een Amsterdamse Kunsthandel is gebeurd': *Daar kwam de heer Jüngeling op een goede dag binnen voorzien van een SS 'Kennzeichen' en een hakenkruisspeldje.* Jüngeling is dan vergezeld van een ambtenaar van de Sicherheitspolizei en neemt de zogenoemde ontaarde kunst in beslag: *Jüngeling was een man met contacten binnen de SD en heeft goede relaties met SD-instanties.*

Op enig moment is er sprake van dat Jüngeling tot leider van de Vakgroep Kunsthandel van de Nederlandsche Kultuurkamer zal worden benoemd, maar zijn meerdere heeft weinig met hem op en noemt hem ... *een nog grotere beunhaas.*

EERZAAM DIRECTEUR

Ene dr. E. Göpel is in de oorlog kunstinkoper voor het zogenoemde *Führermuseum* in Linz, Oostenrijk, en in een brief uit 1943, die bij verschillende instanties mag worden gebruikt, schrijft hij dat Jüngeling ... *schon seit Jahren als ein verlässlicher und kenntnisreicher Experte bekannt ist.*

In *De Vrije Kunstenaar* van juli 1945 – dan een legaal blad – is te lezen: *Ik wil nog snel een aantal namen noemen van lieden, die al te lang op vrije voeten rondliepen... en de kleine scharrelaar Han Jüngeling, eerst werkzaam aan de fascistische omroep, toen agent-provocateur en luistervink in openbare gelegenheden, tenslotte eerzaam directeur van een grote veilingonderneming.*

In het archief van het ANP is te lezen dat er in augustus 1944 bij Han Jüngeling, in het gebouw Oranje-Nassaulaan 9 in Amsterdam, de zesde kunst- en antiekveiling wordt gehouden. Er zal, aldus de nieuwsdienst, *een belangwekkende collectie werken van oude meesters onder de hamer komen.* Daar zijn werken bij van Gerard Terborch, Govert Flinck, Nicolaas Maes en anderen, maar ook *antiquiteiten, meubelen, tapijten, kostbaarheden en curiosa* worden geveild. Jüngeling is dan niet zomaar een handelaar, maar bevindt zich aan de top van het segment. Het past mij niet om een oordeel te vellen over deze episode in het leven van Han Jüngeling. Al is het alleen maar omdat er archieven uit 1940-

1945 en daarna nog niet zijn opengesteld. Interessanter is het om je af te vragen wat een intelligente dertiger, een kynoloog van naam, een zeer gewaardeerd keurmeester, een eigenaar van zeer invloedrijke dekreuen en een getalenteerde kunstkenner drijft om zich uit eigen beweging zeer actief bij de bezetter aan te sluiten.

Een In Memoriam voor Han Jüngeling in *De Hondenwereld*, januari 1974, geschreven door de secretaresse van de rasvereniging, mejuffrouw M. Wilson.

En ook, hoe Jüngeling in en na de oorlog zijn weg vindt in de kynologie. Soms laat de geschiedenis zich ook tussen de regels door lezen. In het kerstnummer van *De Hondenwereld* uit 1955 schrijft mevrouw Donath-Seeuwen een artikel, getiteld *Afghanen*. Zij besluit met ... *hiermede een eresaluut brengend aan hun onvermoeide voorvechtster, mevrouw Jüngeling.*

Over Han Jüngeling geen woord. Hetzelfde gebeurt in het boek *The Afghan Hound* (1951) van Clifford L.B. Hubbard, want in het hoofdstuk *Other Pioneer Kennels* wordt alleen mevrouw Jüngeling genoemd én afgebeeld.

ALLROUND KEURMEESTER

In de tijd dat de keurverslagen nog worden gepubliceerd in *De Hondenwereld* worden Jüngelings verslagen door liefhebbers aandachtig gelezen én bewaard. Op één van de schaarse foto's zien we Jüngeling keuren: op de linkerhand, rechterhand op de schouder van de hond en... sigaret in de mond.

In totaal heeft hij 18 nesten gefokt, waarin 8 Nederlandse kampioenen. Samen met echtgenote Saskia woont hij na zijn tweede huwelijk in Den Haag, aan het Noordeinde, waar zij hun gerenommeerde kunsthandel hebben, die tot over de grenzen bekendheid geniet.

Dat Han Jüngeling geen blad voor de mond neemt, lezen we in een bijlage van de Leeuwarder Courant van 13 maart 1971. De kop luidt: **13 maart 1971: 8430 honden, 80.000 mensen. Twee indrukwekkende dagen** en de inhoud is: *Een van Nederlands all-round-keurmeesters Han Jüngeling heeft vooral gelet op de verrichtingen van zijn Engelse collega's. Hij kwam tot de ontstellende ontdekking dat op 's werelds grootste*

hondentoonstelling af en toe heel erg vreemde dingen gebeurden binnen de ringen. 'Sommige keurmeesters', aldus de heer Jüngeling, 'keurden fenomenaal, anderen zouden in Nederland nog niet voor hun voorbereidende examens slagen.'

In hetzelfde artikel zegt hij: *De Afgaanse windhonden vond ik zeer teleurstellend. Zij wijken totaal af van het type van de originele importaties.* Behalve de gezamenlijke interesse in kunst is Saskia ook betrokken bij Jüngelings kynologische hobby. Ze is penningmeester van de rasvereniging en stamboekredactrice. Net als haar echtgenoot is ook zij onderscheiden met de NVOW erespeld voor verdiensten.

KAMERAAD

Als de Raad van Beheer in 1972 twee nieuwe 'types keurmeester' introduceert, (algemeen en groepskeurmeester) is Han Jüngeling één van de drie eerste benoemingen. In verband met zijn overlijden, in 1973, heeft hij er niet lang van kunnen genieten. Zijn betekenis voor de kynologie is beloond. Zo is hij kort voor zijn overlijden Lid van Verdienste van de Nederlandse Kynologie geworden; ook is er een trofee die zijn naam draagt. In Toepoels Hondencyclopedie worden Han Jüngeling en zijn moeder wel genoemd bij het lemma van de Saluki, maar vreemd genoeg niet bij dat van de Afgaanse Windhond.

In 1973 overlijdt Han Jüngeling, slechts 63 jaren oud. In *De Hondenwereld* verschijnen drie 'in memoriams', van dr. J. Oskam, secretaris van de Raad van Beheer, en van mevr. M. Donath-Seeuwen, die hem een wijze, eerlijke kameraad noemt. Ook mejuffrouw M.M. Wilson, de secretaris van de rasvereniging, laat zich niet onbetuigd. ■